

Sygn. akt I ACz 773/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Danuta Jezierska (spr.)

Sędziowie: SA Artur Kowalewski

SA Dariusz Ryszał

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2016 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. K. (1)

przeciwko Towarzystwo Budownictwa (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia powódki

na zarządzenie przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie z 31 maja 2016 r., sygn. akt I C 488/16

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

Artur Kowalewski Danuta Jezierska Dariusz Ryszał

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem z 31 maja 2016 r. przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Szczecinie zwrócił wniosek powódki o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (pkt 1) oraz zwrócił pozew (pkt 2).

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia wskazano, że zarządzeniem z 25 kwietnia 2016 r. przewodniczący wezwał powódkę do poprawienia braków formalnych pozwu poprzez uiszczenie opłaty od pozwu w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu pozwu, a ponadto do uzupełnienia braków formalnych wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu poprzez złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym i rodzinnym na formularzu urzędowym w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu wniosku. Powyższe zarządzenie zostało doręczone stronie powodowej 20 maja 2016 r., w trybie art. 132 § 2 k.p.c. Z uwagi na nieuzupełnienie przez powódkę braków w wyznaczonym terminie, przewodniczący na podstawie art. 130 § 1 i 2 k.p.c. zwrócił pozew wraz z wnioskiem o przyznanie stronie pełnomocnika z urzędu.

Zażalenie na powyższe zarządzenie, błędnie nazwane skargą, wywiodła strona powodowa, zaskarżając je w całości jako nieprawidłowe i niezgodne z prawdą.

W uzasadnieniu zażalenia skarżąca wskazała, że 20 maja 2016 r. nie zostało jej doręczone żadne zarządzenie, szczególnie w trybie art. 132 § 2 k.p.c., albowiem powódka w tym dniu, w godzinach między 8 a 14, przebywała na terenie szpitala i odbywała terapię w Centrum Psychiatrycznym przy ul. (...) w S.. Jak wyjaśniła skarżąca, ostatnim pismem z Sądu, które otrzymała, było pismo w sprawie z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej (...)

przeciwko A. K. (1) o naprawienie szkody wynikłej z czynu niedozwolonego, doręczone powódce 20 kwietnia 2016r., wzywające do sprecyzowania żądania sformułowanego w punkcie 6 pisma z 28 października 2015 r. poprzez wskazanie wartości przedmiotu sporu, uiszczenie opłaty sądowej od pozwu w wysokości 5 % wartości przedmiotu sporu oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu pozwu. Postanowieniem z 24 czerwca 2016 r., Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił zażalenie powódki na pkt 1 zarządzenia z 31 maja 2016 r. w przedmiocie zwrotu wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powódki jako niezasadne podlegało oddaleniu.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia, przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Szczecinie, jako podstawę prawną skutecznego doręczenia powódce korespondencji sądowej, wzywającej do uzupełnienia braków formalnych pozwu, błędnie podał art. 132 § 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny wskazuje jednak, że powyższe uchybienie nie stanowi przeszkody w rozpoznaniu niniejszego zażalenia, a wydane w sprawie rozstrzygnięcie o zwrocie pozwu jest prawidłowe.

Zgodnie z treścią art. 130 § 1 k.p.c., jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. W myśl § 2 tegoż przepisu, po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu.

W niniejszej sprawie, 25 kwietnia 2016 r. przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Szczecinie wydał zarządzenie o zobowiązaniu powódki do uzupełnienia w terminie 7 dni braków formalnych pozwu (poinformowaniu powódki, iż zobowiązanie dotyczy jej roszczenia sformułowanego w pkt 4 i 5 pisma z 28 października 2015 r., złożonego w sprawie II C 123/16 w SR Szczecin Centrum w Szczecinie) poprzez uiszczenie opłaty od pozwu w kwocie 22.500 zł, pod rygorem zwrotu pozwu. Powyższe zobowiązanie zostało wysłane na adres korespondencyjny powódki, podany w piśmie z 28 października 2015 r. Z analizy akt sprawy wynika, że przesyłka sądowa została dwukrotnie awizowana, po raz pierwszy – 5 maja 2016 r., a po raz drugi – 13 maja 2016 r. Z uwagi na niepodjęcie przez powódkę przesyłki w terminie, przewodniczący słusznie uznał, że nastąpiło skuteczne doręczenie, jednakże w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia błędnie wskazał podstawę prawną doręczenia, tj. w trybie wynikającym z art. 132 § 2 k.p.c., dotyczącym wręczenia stronie pisma bezpośrednio w sekretariacie sądu, zamiast trybu z art. 139 k.p.c., zezwalającego na dokonanie doręczenia przez złożenie pisma w placówce pocztowej operatora publicznego (tzw. doręczenie przez awizo), jak w przedmiotowej sprawie. Należy wskazać, że datą doręczenia w trybie z art. 139 k.p.c. jest dzień, w którym upłynął termin do odbioru pisma złożonego w placówce operatora pocztowego. Jest to wprawdzie tylko postać fikcji prawnej doręczenia, ale fikcji pociągającej za sobą wszelkie skutki doręczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2015 r., I CZ 6/15). Doręczenie przewidziane w tym przepisie oparte jest bowiem na domniemaniu, że pismo sądowe dotarło do rąk adresata i że w ten sposób doręczenie zostało dokonane prawidłowo.

Sąd Apelacyjny zauważa jednocześnie, że w przypadku kwestionowania przez stronę prawidłowości doręczenia, możliwe jest obalenie powyższego domniemania oraz skorzystanie z instytucji wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności prawnej. Należy przy tym pamiętać, że obalenie takie wymaga środków dowodowych stwarzających pewność, bądź choćby wysokie prawdopodobieństwo, że adresat nie powziął wiadomości o miejscu złożenia przesyłki. W związku z tym, że 20 maja 2016 r. upłynął ostatni dzień, w którym powódka mogła odebrać awizowaną przesyłkę, datę tę należy uznać za dzień skutecznego doręczenia korespondencji. Termin na wykonanie zobowiązania Sądu upłynął więc 27 maja 2016 r. Z uwagi na nieuzupełnienie braków formalnych pozwu w terminie, jak również niewykazanie, że przesyłka sądowa zawierająca stosowne wezwanie, nie została skutecznie doręczona stronie powodowej, należy uznać, że wydane przez Sąd pierwszej instancji rozstrzygnięcie o zwrocie pozwu jest prawidłowe.

Na koniec niniejszych rozważań Sąd Odwoławczy wyjaśnia, że stosownie do art. 130 § 2 k.p.c. pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Zwrot pozwu nie zamyka

zatem powódce drogi sądowego dochodzenia jej roszczeń. Powódka może ponownie wnieść pozew do sądu, zarazem uiszczając doń należną opłatę sądową bądź, jeżeli istnieją do tego podstawy, złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny, nie znajdując podstaw do uwzględnienia środka zaskarżenia na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Artur Kowalewski Danuta Jezierska Dariusz Rostał